

UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
REKTOR

Zarządzenie Nr 22/2006
Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
z dnia 31 maja 2006 r.

w sprawie wprowadzenia regulaminu przeprowadzania audytu wewnętrznego
w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Na podstawie § 28 ust.2 i § 29 ust. 1 lit f) i g) Statutu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w związku z art. 48, art. 49 ust. 1 pkt 17, art. 51 ust. 1 i 8 oraz art. 52-56 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§1

Wprowadza się regulamin przeprowadzania audytu wewnętrznego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Traci moc zarządzenie nr 24/2003 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu audytu wewnętrznego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor UKSW
Ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek

Regulamin
przeprowadzania audytu wewnętrznego w Uniwersytecie Kardynała Stefana
Wyszyńskiego
w Warszawie

Rozdział 1
Postanowienia ogólne

§ 1

Celem Regulaminu przeprowadzania audytu wewnętrznego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, zwanego dalej „Regulaminem”, jest zapewnienie odpowiedniej jakości audytu wewnętrznego oraz spójnego i jednolitego wykonywania audytu w jednostkach organizacyjnych Uczelni, poprzez określenie:

- 1) systemu audytu wewnętrznego i jego celów,
- 2) zasad organizacji audytu wewnętrznego,
- 3) zasad przeprowadzania audytu wewnętrznego,
- 4) praw i obowiązków pracowników, studentów i doktorantów Uczelni w procesie audytu wewnętrznego,
- 5) uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności audytora wewnętrznego,
- 6) kryteriów i sposobu oceny audytu wewnętrznego, a w konsekwencji usprawnienie organizacji, procesów i działań Biura Audytu Wewnętrznego oraz całej Uczelni.

§ 2

Regulamin został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych¹, zwaną dalej „ustawą”, rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego², zwane dalej „rozporządzeniem”, oraz Standardy audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych³, zwane dalej „standardami”.

Rozdział 2
System audytu wewnętrznego i jego cele

§ 3

Audyt wewnętrzny prowadzony w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, zwanym dalej „UKSW” stanowi ogół działań obejmujących niezależne badanie systemów zarządzania i kontroli w UKSW, w tym procedur kontroli finansowej, w wyniku którego Rektor uzyskuje obiektywną i niezależną ocenę adekwatności, efektywności i skuteczności tych systemów, a także czynności doradcze, w tym składanie wniosków, mające na celu usprawnienie funkcjonowania UKSW.

§ 4

Audyt wewnętrzny, działając na rzecz Rektora, wspiera równocześnie kierowników jednostek organizacyjnych UKSW w osiągnięciu założonych przez jednostki celów i zadań.

1 Dz.U.05.249.2104.
2 Dz.U.02.111.973
3 Dz.Urz.MF.03.3.14

§ 5

Zadaniem audytu wewnętrznego jest dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny obszarów działalności Uczelni poddawanych audytowi oraz zachodzących w nich procesów. Ocena ta ma na celu sprawdzenie:

- 1) zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa, uchwałami Senatu, zarządzeniami i decyzjami Rektora oraz obowiązującymi w UKSW procedurami wewnętrznymi,
- 2) efektywności i gospodarności podejmowanych działań w zakresie systemów zarządzania i kontroli,
- 3) wiarygodności sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu.

§ 6

Audyt wewnętrzny obejmuje w szczególności:

- 1) audyt systemu – ocenę zgodności systemów zarządzania i kontroli z przepisami prawa i uregulowaniami wewnętrznymi,
- 2) audyt działalności – ocenę efektywności i gospodarności podejmowanych działań w zakresie systemów zarządzania i kontroli,
- 3) audyt finansowy – badanie dowodów księgowych oraz zapisów w księgach rachunkowych,
- 4) audyt funduszy unijnych.

§ 7

Audyt wewnętrzny nie uczestniczy w działaniach o charakterze zarządczym i operacyjnym.

§ 8

Audyt wewnętrzny jest przeprowadzany zgodnie z powszechnie uznawanymi standardami⁴.

§ 9

W przypadku, gdyby audyt wewnętrzny był przeprowadzany niezgodnie ze standardami, o których mowa w § 8, i miało to wpływ na czynności audytowe, o których mowa w § 6, należy poinformować o tym Rektora UKSW.

§ 10

Jeżeli w trakcie wykonywania czynności audytowych audytor wewnętrzny stwierdzi, iż ujawnione nieprawidłowości wymagają podjęcia natychmiastowych działań ze strony kierownika jednostki organizacyjnej, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, lub kierownictwa UKSW, niezwłocznie informuje o tym kierownika jednostki lub Rektora.

§ 11

Biuro Audytu Wewnętrznego ściśle współpracuje z Rektorem UKSW.

Rozdział 3 Zasady organizacji audytu wewnętrznego

§ 12

Audyt wewnętrzny w UKSW wykonywany jest przez audytora wewnętrznego, zwanego dalej „audytorem”.

4 Standardy Audytu Wewnętrznego w Jednostkach Sektora Finansów Publicznych, Międzynarodowe Standardy Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

§ 13

Audytor podlega bezpośrednio Rektorowi i ponosi odpowiedzialność w zakresie działania systemu audytu wewnętrznego w UKSW.

§ 14

1. Audytor odpowiada za osiągnięcie celów i zapewnienie wysokiej jakości działania systemu audytu wewnętrznego poprzez:
 - a) wdrażanie zasad i opracowywanie procedur postępowania,
 - b) udział w realizacji czynności audytowych,
 - c) nadzorowanie przebiegu czynności audytowych i prowadzonej przez audytorów wewnętrznych dokumentacji.
2. Audytor w zakresie wykonywania swoich zadań współpracuje z audytorami zewnętrznymi i zewnętrznymi instytucjami kontrolnymi, a w szczególności z: NIK, kontrolą skarbową, instytucjami kontroli resortowej, instytucjami kontrolnymi UE.
3. Współpraca audytu wewnętrznego z działaniami kontroli wewnętrznej oraz audytorami/kontrolerami zewnętrznymi powinna polegać na koordynacji wzajemnej współpracy, celem zapewnienia:
 - a) uzyskania pokrycia maksymalnego zakresu spraw przez działania audytu,
 - b) wymiany informacji,
 - c) unikania dublowania wysiłków i kosztów poświęcanych na rutynowe etapy pracy w zakresie audytu.
4. Podczas planowania i wykonywania zadań audytowych, audytor wewnętrzny powinien brać pod uwagę plan czynności kontrolnych i sprawdzających, wykonywanych przez kontrolę wewnętrzną oraz zewnętrzne instytucje kontrolne tak, by uniknąć niepotrzebnego nakładania się kontroli i audytów.
5. Przy dokonywaniu analizy ryzyka audytor wewnętrzny powinien uwzględniać wyniki kontroli i sprawdzeń dokonanych przez kontrolę wewnętrzną oraz zewnętrzne instytucje kontrolne.

§ 15

Audytor dba o przestrzeganie dobrych obyczajów akademickich oraz postanowień Kodeksu etyki audytora wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych⁵.

Rozdział 4 Zasady przeprowadzania audytu wewnętrznego

§ 16

Czynności audytowe obejmują:

- 1) planowanie audytu wewnętrznego, w tym:
 - a) monitorowanie obszarów działania UKSW oraz procesów w nich zachodzących,
 - b) gromadzenie dokumentacji i informacji dotyczących procesów, o których mowa w lit. a, w tym informacji o systemach kontroli,
 - c) identyfikowanie i ocenę wystąpienia ryzyka w procesach, o których mowa w lit. a,
 - d) przygotowanie planu audytu wewnętrznego,
- 2) przeprowadzanie audytu wewnętrznego, w tym:
 - a) uzgodnienie sposobu współpracy z pracownikami jednostki organizacyjnej Uczelni, organami uczelnianych organizacji studenckich oraz organami uczelnianych organizacji doktorantów, w których jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
 - b) dokonywanie wstępnego przeglądu procesów w badanym obszarze działania Uczelni,
 - c) przygotowanie programu zadania audytowego,
 - d) wykonanie zadania audytowego,

- 3) dokumentowanie wyników audytu wewnętrznego, w tym:
 - a) prowadzenie akt bieżących audytu,
 - b) prowadzenie akt stałych audytu,
 - 4) sporządzenie sprawozdań z przeprowadzonych zadań audytowych, w tym:
 - a) sprawozdania wstępnego,
 - b) sprawozdania końcowego,
- 5) przeprowadzanie czynności sprawdzających, w tym sporządzenie notatki informacyjnej dla Rektora i kierownika jednostki organizacyjnej, w której przeprowadzono audyt wewnętrzny.

§ 17

Plan audytu wewnętrznego, oparty na analizie obszarów ryzyka i opracowany zgodnie z zasadami określonymi w ustawie, przygotowuje, w porozumieniu z Rektorem, audytor w terminie do końca października każdego roku na rok następny.

§ 18

Plan audytu wewnętrznego na rok następny audytor przedstawia Głównemu Inspektorowi Audytu Wewnętrznego w terminie do końca października każdego roku.

§ 19

Do przeprowadzania audytu wewnętrznego uprawnia audytora wewnętrznego imienne upoważnienie wystawione przez Rektora oraz legitymacja służbowa lub dowód osobisty. W przypadkach wymagających specjalnych kwalifikacji audytor wewnętrzny może, w uzgodnieniu z Rektorem, powołać rzeczoznawcę.

§ 20

Przed przystąpieniem do realizacji zadania audytowego audytor wewnętrzny przeprowadza naradę otwierającą z udziałem kierownika jednostki organizacyjnej, w której będzie przeprowadzony audyt wewnętrzny lub z udziałem wyznaczonego przez niego pracownika tej jednostki oraz zaproszonych przez niego pracowników, w celu:

- 1) przedstawienia celu, tematyki i założeń organizacyjnych zadania audytowego,
- 2) przedstawienia przez kierownika jednostki lub upoważnionego przez niego pracownika, informacji dotyczących funkcjonowania jednostki,
- 3) uzgodnienia zasad przeprowadzenia zadania audytowego tak, aby uniknąć zakłóceń w pracy jednostki.

§ 21

W czasie wykonywania zadania audytowego audytor wewnętrzny, wykorzystując odpowiednie techniki i metody badań, identyfikuje niezbędne, wiarygodne oraz użyteczne informacje pozwalające na osiągnięcie celów danego zadania audytowego, odpowiednio je dokumentuje i dokonuje ich analizy.

§ 22

Audytor wewnętrzny sporządza z przeprowadzonego zadania audytowego sprawozdanie wstępne, zawierające wstępne ustalenia i wnioski i przedstawia je kierownikowi jednostki organizacyjnej.

§ 23

Sprawozdanie wstępne jest omawiane na naradzie zamykającej zadanie audytowe, z udziałem kierownika jednostki organizacyjnej lub z udziałem wyznaczonego przez niego pracownika tej komórki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, oraz zaproszonych przez niego pracowników jednostki. Zaproszenie do uczestniczenia w naradzie może być także kierowane do osoby sprawującej nadzór nad działalnością jednostki.

§ 24

Po naradzie zamykającej audytor wewnętrzny przekazuje kierownikowi jednostki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, sprawozdanie z przeprowadzonego zadania audytowego, zawierające m.in. zagadnienia związane z ryzykiem, opinię dotyczącą systemów kontroli oraz ocenę efektywności zarządzania audytowaną jednostką organizacyjną.

§ 25

Po rozpatrzeniu, w trybie określonym w rozporządzeniu, zgłoszonych przez kierownika jednostki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, dodatkowych wyjaśnień lub umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń stanu faktycznego, analizy skutków stwierdzonych uchybień oraz uwag i wniosków zawartych w sprawozdaniu, audytor wewnętrzny przekazuje po jednym egzemplarzu sprawozdania Rektorowi oraz kierownikowi jednostki. Trzeci egzemplarz sprawozdania włączany jest do akt bieżących audytu.

§ 26

W terminie do końca marca każdego roku audytor przedstawia Rektorowi i Głównemu Inspektorowi Audytu Wewnętrznego sprawozdanie z wykonania planu audytu za rok poprzedni.

§ 27

Audytor wewnętrzny może przeprowadzić czynności sprawdzające, dokonując oceny dostosowania działań jednostki do zgłoszonych przez niego uwag i wniosków. Ustalenia poczynione w trakcie czynności sprawdzających audytor wewnętrzny zamieszcza w notatce informacyjnej, którą przekazuje Rektorowi oraz kierownikowi jednostki, w której był przeprowadzony audyt wewnętrzny.

Rozdział 5 **Prawa i obowiązki pracowników Uczelni** **w procesie audytu wewnętrznego**

§ 28

Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których jest przeprowadzany audyt wewnętrzny, mają prawo do czynnego uczestniczenia w procesie audytu a w szczególności do:

- 1) wglądu do akt bieżących dotyczących wykonywanego zadania audytowego w zakresie dotyczącym jednostki,
- 2) zgłaszania na piśmie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń stanu faktycznego, analizy przyczyn i skutków stwierdzonych uchybień oraz uwag i wniosków zawartych w sprawozdaniu z przeprowadzonego zadania audytowego,
- 3) zgłaszania audytorowi uwag i zastrzeżeń w zakresie czynności wykonywanych przez audytora wewnętrznego,
- 4) zgłaszania Rektorowi uwag i zastrzeżeń w zakresie czynności wykonywanych przez audytora.

§ 29

Kierownicy jednostek organizacyjnych oraz pracownicy, studenci i doktoranci UKSW mają obowiązek współpracować z audytorem wewnętrznym Uczelni w zakresie:

- 1) identyfikacji, analizy i oceny ryzyka,
- 2) monitorowania obszarów działania UKSW i zachodzących w tych obszarach procesów,
- 3) innych czynności audytowych, przy których taka współpraca jest niezbędna.

§ 30

Kierownicy jednostek organizacyjnych oraz pracownicy, studenci i doktoranci UKSW, do których zwróci się audytor wewnętrzny, mają obowiązek opracowywania i przekazywania, w terminie wskazanym przez audytora wewnętrznego, materiałów oraz informacji z zakresu działania ich jednostki, które audytor wewnętrzny uzna za niezbędne dla realizacji celów audytu wewnętrznego. W odniesieniu do studentów i doktorantów zakres materiałów i informacji obejmuje działania wykonywane na rzecz jednostki organizacyjnej, samorządu i organizacji studenckich lub samorządu i organizacji doktorantów.

§ 31

Kierownicy jednostek, w których przeprowadzono audyt, mają obowiązek, w zakresie swoich kompetencji, przedkładać Rektorowi i audytorowi wewnętrznemu planu działań naprawczych w odpowiedzi na poszczególne ustalenia, uwagi i wnioski audytora wewnętrznego, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz terminu ich realizacji lub przedstawienia przyczyny odmowy podjęcia działań naprawczych.

§ 32

W przypadku braku uprawnień kierownika jednostki, do podjęcia działań naprawczych w odniesieniu do poszczególnych ustaleń, uwag i wniosków audytora wewnętrznego, kierownik jednostki zwraca się z pisemnym wnioskiem do przełożonego.

§ 33

Badanie systemów kontroli przez audyt w wewnętrzny nie zwalnia kierowników jednostek organizacyjnych UKSW z odpowiedzialności za utrzymywanie właściwych i skutecznych procesów kontroli.

Rozdział 6 **Uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność audytora wewnętrznego**

§ 34

Audytor wewnętrzny dokonuje oceny:

- 1) zgodności osiągniętych efektów z wyznaczonymi celami,
- 2) obszarów działalności UKSW,
- 3) funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli,
- 4) systemu zarządzania ryzykiem, mającego gwarantować osiągnięcie założonych celów.

§ 35

Audytor wewnętrzny ma prawo:

- 1) wglądu do wszelkich dokumentów i materiałów związanych z działalnością jednostek organizacyjnych UKSW oraz ich pracowników, studentów i doktorantów z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych,
- 2) do swobodnego poruszania się po obiektach UKSW, z zachowaniem zasad dotyczących ochrony informacji niejawnych.

§ 36

Audytor wewnętrzny dokonuje badania obszarów poddawanych audytowi wewnętrznemu stosując techniki przeprowadzania zadania audytowego, obejmujące w szczególności:

- 1) zapoznawanie się z dokumentami służbowymi,

- 2) uzyskiwanie wyjaśnień i informacji od pracowników, studentów i doktorantów jednostek organizacyjnych, w tym organizacji studenckich lub doktoranckich, w których jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
- 3) uzyskiwanie informacji uzupełniających od innych pracowników, studentów i doktorantów Uczelni,
- 4) obserwację wykonywania zadań przez pracowników, studentów i doktorantów jednostki organizacyjnej, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny; w odniesieniu do studentów i doktorantów zadania, o których mowa, obejmują zadania wykonywane na rzecz jednostki organizacyjnej, w tym organizacji studenckiej lub doktoranckiej,
- 5) przeprowadzanie oględzin, w przypadku gdy należy zweryfikować stan lub istnienie zasobów jednostki organizacyjnej, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny,
- 6) rekonstrukcję wydarzeń lub obliczeń pozwalającą ocenić dokładność i prawidłowość zastosowanych działań oraz wiarygodność wyników,
- 7) sprawdzanie rzetelności informacji przez porównanie jej z informacją pochodzącą z innego źródła,
- 8) porównanie określonych zbiorów danych w celu wykrycia operacji nieprawidłowych lub wymagających wyjaśnienia,
- 9) graficzną analizę procesów,
- 10) rozpoznawcze badanie próbek polegające na pobieraniu próbek losowych oraz stosowaniu testów.

§ 37

Czynności, o których mowa w § 35 i 36, nie wymagają zgody:

- 1) kierownika jednostki, której działalność jest audytowana, ani jego przełożonego,
- 2) kierownika pracownika innej jednostki, niż ta w której jest prowadzony audyt, do którego zwróci się audytor, ani jego przełożonego.

§ 38

Czynności, o których mowa w § 35 i 36, nie muszą być prowadzone za pośrednictwem kierowników jednostek ani ich przełożonych lub w ich obecności.

§ 39

Audytor wewnętrzny ma obowiązek wykonywać czynności audytowe z należytą starannością w sposób rzetelny, obiektywny i niezależny.

§ 40

Audytor wewnętrzny powinien dążyć do zapewnienia wysokiej jakości wykonywanej pracy i jej efektywności.

§ 41

Audytor wewnętrzny powinien dążyć do zapewnienia działania audytu wewnętrznego zgodnie ze standardami oraz wewnętrznymi procedurami.

§ 42

Audytor wewnętrzny ma obowiązek zachować w tajemnicy informacje, które otrzymał w trakcie wykonywania czynności audytowych i nie ujawniać ich bez upoważnienia Rektora, chyba, że istnieje prawny lub zawodowy obowiązek ich ujawnienia.

§ 43

Audytor wewnętrzny ma obowiązek:

- 1) zgromadzić wystarczające, wiarygodne i użyteczne informacje, pozwalające na osiągnięcie celów założonych dla danego zakresu czynności audytowych,
- 2) opierać ustalenia oraz wyniki i wnioski z czynności audytowych na dokonanych analizach i ocenach zebranych dowodów,
- 3) dokonywać, w oparciu o wyniki analizy ryzyka, oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli obejmującej proces zarządzania, działalność operacyjną i systemy informatyczne, pod względem:
 - a) wiarygodności i integralności informacji finansowych i operacyjnych,
 - b) skuteczności i wydajności badanych operacji,
 - c) zabezpieczenia interesów UKSW,
 - d) zgodności z prawem,
- 4) dokumentować istotne informacje dla poparcia ustaleń, uwag i wniosków z czynności audytowych,
- 5) niezwłocznie informować osoby upoważnione o wynikach czynności audytowych,
- 6) chronić przed osobami nieupoważnionymi informacje uzyskane w trakcie wykonywania czynności audytowych.

§ 44

W przypadku rzeczywistego lub domniemanego naruszenia niezależności lub obiektywizmu audytora wewnętrznego, należy o tym powiadomić Rektora.

§ 45

Audytór wewnętrzny nie może uczestniczyć w pracach dotyczących opracowywania i wdrażania systemu zarządzania.

§ 46

Audytór wewnętrzny nie ponosi odpowiedzialności za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania.

Rozdział 7 **Kryteria i sposoby oceny audytu wewnętrznego**

§ 47

Funkcjonowanie audytu wewnętrznego podlega ocenie organów Uczelni pod względem jakości i efektywności oraz zgodności ze standardami i obowiązującymi procedurami.

§ 48

W ramach systemu oceny pracy audytora wewnętrznego należy uwzględniać oceny wewnętrzne i zewnętrzne.

§ 49

Oceny wewnętrzne powinny obejmować przeglądy bieżące oraz okresowe.

§ 50

Oceny zewnętrzne dokonywane są przez wyspecjalizowaną w tym celu komórkę organizacyjną Ministerstwa Finansów lub przez inną jednostkę do tego upoważnioną.